

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ PİYANO DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF PRE-SERVICE MUSIC TEACHERS' ATTITUDE TOWARDS PIANO CLASSES

Deniz Beste ÇEVİK , Elif GÜVEN

Özet Bu araştırma, müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2010–2011 öğretim yılında Balıkesir Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören 93 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada, müzik öğretmeni adayları hakkında bazı bilgileri elde etmek amacıyla “Kişisel bilgi formu” ile Tufan ve Güdek (2008) tarafından geliştirilen “Piyano dersine yönelik tutum ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen veriler, t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Kruskal Wallis testi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada, öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumları zayıf düzey çıkmıştır. Araştırmanın bulgularına dayanarak, öğrencilerin piyano dersine ilişkin tutumlarının; cinsiyetleri, önceden özel piyano dersi alıp/almamaları ile alttan piyano dersi olup/olmama durumuna göre anlamlı farklılıklar gösterdiği anlaşılmaktadır. Buna ilaveten, öğrencilerin piyano dersine ilişkin tutumlarının, sınıf düzeylerine ve yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar göstermediği ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Öğretmeni Adayı, Tutum, Piyano Dersine Yönelik Tutum Ölçeği.

Abstract: This study was conducted in order to evaluate pre-service music teachers' attitude towards piano classes. Study group of the research consists of 93 students of Balıkesir University Fine Arts Education Department from 2010/2011 academic year. “Personal Information Form” and the attitude scale for piano class developed by Tufan and Güdek (2008) were used in order to collect specific data on the pre-service teachers. The data obtained were analyzed through t-test, one way variance analysis (ANOVA) and Kruskal Wallis test. Study results indicate that student attitude towards piano class is weak. Based on the findings of the study it is concluded that student attitude is dependent on variables that include their gender, whether they got a tutor for piano before, their failure or success in piano class and that there is a meaningful difference that is dependent on the above mentioned variables. In addition, it was found that student attitude towards piano classes does not indicate any statistical meaningful difference that is dependent on class, level or age.

Key-words: Pre-service Music Teacher, Attitude, Attitude Scale for Piano Class.

1. GİRİŞ

Günümüzde eğitim bilimleri alanında yapılan çalışmalarda tutum kavramı, üzerinde sıklıkla durulan bir kavram haline gelmiştir. Geniş anlamı ile ele alındığında tutum, bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir toplumsal konu, obje veya olaya karşı deneyim, motivasyon ve bilgilerine dayanarak örgütlediği bilişsel, duygusal ve davranışsal bir tepki, ön eğilimdir (İnceoğlu, 1993; akt: Güdek, 2007). Bir başka tanıma göre tutum, bir bireye atfedilen ve onun bir psikolojik obje ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan eğilimdir (Kağıtçıbaşı, 2005). Arul (2002)'a göre ise tutum, bireylerin, grupların ve toplumların davranışlarını kolaylaştırabilen veya engelleyebilen davranışa yönelik eğilimlerdir (Arul, 2002).

*Yrd.Doç.Dr.Balıkesir Üniversitesi, Müzik Eğitimi ABD.

**Arş.Gör.Dr. Balıkesir Üniversitesi, Müzik Eğitimi ABD. eguyen@balikesir.edu.tr

Tutumlar; düşünce, duygu ve davranış boyutlarını içeren üç ögeden oluşmaktadır. *Bilişsel öge*; bireyin tutum göstermesi beklenen olaya veya nesneye ilişkin bilgi, düşünce ve inançları ifade etmektedir ve tutumun oluşmasında ilk basamak sayılabilir. *Duygusal öge*; hoşlanma, sevme gibi bireyin kişisel olarak sahip olduğu olumlu ve olumsuz duygularını içermektedir. Duygusal öge, tutuma süreklilik kazandıran, tutumun itici veya şekillendirici yönüdür (Erdoğan, 1999; akt: Güdek, 2007). *Davranışsal öge*; kişinin bulunduğu ortamda var olan belli bir uyarıcı grubundaki tutum konusuna karşı sergilediği davranış eğilimini yansıtır. Tutum konusuna ilişkin bu davranışın, davranış normları ile yakından ilişkili olduğunu, davranış eğilimleri ile davranış normları arasında yoğun ilişkiler bulunduğunu göstermektedir (İnceoğlu, 1993).

Tutumlar, soyut kavramlar olduğu için ölçülebilmesi oldukça güçtür. Bir kişinin bir nesne, olay veya olguya ilişkin tutumlarını belirlemenin en sağlıklı yollarından biri bireyin davranışlarının gözlemlenmesidir. Ancak gözlem, pahalı ve zaman alıcı bir tekniktir ve bazı durumlarda gözlem yapılması mümkün olmamaktadır. Bu nedenle tutumların ölçülebilmesi için geliştirilmiş çeşitli ölçekler bulunmaktadır. Tutumla ilgili bilgiler çeşitli şekillerde toplanabilir. Bunlardan biri, doğrudan bilgi toplamadır. Dereceleme ölçekleri bu gruba girer. Objeye ilgili önermeler hazırlanır, bireyin hangi ölçüde bu önermelere katıldığı sorulur (Ülgen, 1995; akt: Tufan ve Güdek, 2008).

Edwards ve Edwards (1971) araştırmalarında, psikoloji ve eğitim bilimlerinde literatürde tutum çalışmalarına ilişkin araştırmalar bulunduğu bahsetmektedir. Müzik eğitimi alanında yapılan çalışmalarda tutum ölçekleri, öğrencilerin duygusal davranışlarını ölçmek amacıyla sıklıkla kullanılmaktadır. Araştırmacılar, müzik eğitimcilerinin, tutum kavramının önemini fark edip bu kavrama ilişkin çalışmalar yapmalarının önemi üzerinde durmaktadır. Genel müzik eğitimi alanında yapılan çalışmalarda ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin müzik derslerine yönelik tutumlarının ölçüldüğü araştırmalar bulunmaktadır.

Shaw ve Tomcala (1976), ilköğretim öğrencilerinin tutumlarını ölçmek amacı ile bir tutum aracı geliştirmişler ve şehir merkezinde oturan beşinci sınıf sosyo-ekonomik durumları düşük seviyede olan azınlıktaki çocuklara ve şehir dışında oturan 5. sınıf düzeyindeki çocuklara ölçeği uygulamışlardır. Ölçekten elde edilen veriler, faktör analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Faktör analizi sonuçları, ölçekte birkaç tane bağımsız alt boyut olduğu ve bağımsız alt boyutların ise müzik tutumunun belirli yönlerini ölçebilmesi açısından ölçeğin müzik tutum ölçeği özelliği gösterdiği belirtilmiştir.

Bilen (1995) çalışmasında, ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencileri için; Kocabaş (1995) ise, 6., 7. ve 8. sınıflar için müzik dersine yönelik tutum ölçeği geliştirmişlerdir. Daha sonra, işbirlikli öğrenme etkinliklerinin öğrencilerin müziğe yönelik tutumları üzerindeki etkisini ölçümlenmişlerdir. Her iki araştırmanın sonuçları da, işbirlikli öğrenme yönteminin öğrencilerin müzik dersine yönelik olumlu tutum geliştirmeleri üzerinde etkili olduğunu ortaya koymaktadır.

Phillips (2003), ilköğretim 6, 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin müziğe ilişkin tutumlarını ölçtüğü çalışmasında, düşük sosyo-ekonomik düzeydeki öğrencilerin sınıf düzeyi yükseldikçe müziğe ilişkin tutumlarının arttığını ve bu durumun kız öğrenciler lehine anlamlı farklılık gösterdiğini belirtmektedir.

Özmenteş (2006) çalışmasında, tutumların ölçülmesinin önemine ve gerekliliğine dikkat çekmiş ve ilköğretim 4-5. sınıf öğrencilerinin müzik derslerine yönelik tutumlarını ölçebilmek amacıyla bir tutum ölçeği geliştirmiştir. Yapılan geçerlik ve güvenilirlik analizleri, geliştirilen ölçeğin ilköğretim dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin müzik derslerine yönelik tutumlarını ölçmede güvenle kullanılabilceğini ortaya koymuştur.

Nacakçı (2006) ise geliştirdiği tutum ölçeğini kullanarak ilköğretim öğrencilerinin müzik dersine yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin müzik derslerine yönelik tutumlarının genellikle olumlu olduğu; bu tutumlar değişkenlere göre karşılaştırıldığında, kızların erkeklere göre müzik dersine karşı daha olumlu bir tutum geliştirdikleri görülmüştür.

Otacıoğlu (2007) ilköğretim 5, 6 ve 7.sınıf öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumlarını ölçtüğü çalışmasında Emir (2001) tarafından sosyal bilgiler dersi için geliştirilen ölçeği müzik dersine uyarlamıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutumları cinsiyet ve sınıf değişkenleri açısından anlamlı farklılık göstermiştir. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha olumlu tutum içerisinde oldukları ve 5. Sınıf öğrencilerinin diğer sınıflara göre derse yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu ortaya konmuştur.

Akyüzlür (2007), geliştirdiği tutum ölçeği ile yaratıcı drama etkinliklerinin ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin müzik dersine yönelik tutumları üzerinde olumlu etkisinin bulunduğunu belirlemiştir.

Öztopalan (2007) çalışmasında Bilen (1995) tarafından üçlü likert olarak geliştirilen ölçeği beşli likert tipte yeniden düzenlemiş ve ilköğretim düzeyindeki özel okullar ile devlet okullarının 6., 7., ve 8. sınıf öğrencilerinin müzik dersine yönelik tutumlarını karşılaştırmıştır. Araştırma sonucunda, devlet okullarında öğrenim gören öğrenciler ile özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumları arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Bir başka çalışmada, Kocabaş (1995)'ın geliştirmiş olduğu ölçek kullanılarak ilköğretim öğrencilerinin müzik dersine yönelik tutumları incelenmiş ve çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda, öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumlarının okul türü, cinsiyet, okulda müzik odasının olup/olmaması ve öğrencilerin dinledikleri müzik türlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği ortaya çıkarılmıştır (Saruhan, 2008).

Kocaarslan (2009) çalışmasında, Emir (2001) tarafından sosyal bilgiler dersi için geliştirilen ölçeğin Otacıoğlu (2007) tarafından müzik dersine uyarlanması ile elde edilen tutum ölçeğini kullanarak ilköğretim öğrencilerinin müzik derslerine yönelik tutumlarını belirlemiştir. Araştırma sonucunda müzik dersine ilişkin tutumun, okuldaki fiziki ve sosyal koşullara göre şekillenebildiği ve öğrencilerin müzikal motivasyon düzeyleri ile müzik dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir ilişkinin var olduğu ortaya konmuştur.

Yapılan literatür çalışması sonucunda, mesleki müzik eğitimi alanında yapılan çalışmaların mevcut olduğu görülmüştür

Rainey (2002) tarafından, müzik eğitimcilerinin tutumlarını ölçme amacı taşıyan bir ölçme aracı geliştirilmiştir. Yapılan analizler, ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu ortaya koymaktadır.

Bir başka çalışmada, müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını ölçebilmek amacı ile bir tutum ölçeği geliştirilmiştir. Araştırma sonucunda, müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olduğu; bu tutumların cinsiyete, sınıf düzeyine, müzik öğretmenliğini seçme nedenlerine, meslek bilgisi ve müzik alan bilgisi derslerini algılamalarına göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir (Güdek, 2007).

Başaran (2010) ise, Güdek (2007)'in geliştirmiş olduğu ölçeği kullanmış ve müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını çeşitli değişkenler açısından incelemiştir. Sonuç olarak, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olduğu, tutumların yalnızca cinsiyet değişkeninde anlamlı farklılık gösterdiği ortaya konmuştur.

Öğrencilerin lisans eğitimi boyunca, eğitimini aldıkları çeşitli derslere yönelik tutum ölçekleri geliştirilerek bu derslere yönelik öğrenci tutumları da araştırılmıştır. Bu çalışmalardan, Canakay (2007) tarafından geliştirilmiş olan tutum ölçeği ile aktif öğrenme yönteminin öğretmen adaylarının müzik teorisi dersine yönelik tutumları üzerinde olumlu etkisinin bulunduğu belirlenmiştir.

Bireysel çalgı dersine yönelik bir ölçek, Özmenteş (2007) tarafından geliştirilmiştir. Konservatuvar ve müzik öğretmenliği öğrencilerinin bireysel çalgılarına yönelik tutumlarının araştırıldığı çalışmada, öğrencilerin çalgı çalışmaya ilişkin tutumları, öğrencilerin yaşlarına, günlük çalgı çalışma sürelerine ve okumakta oldukları okula göre önemli farklılıklar gösterdiği belirtilmiştir.

Bir diğer çalışmada, İnan (2010) tarafından, müziksel işitme okuma yazma dersine yönelik bir ölçek geliştirilmiş ve Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin derse yönelik tutumlarının cinsiyet, daha önceden müziksel işitme okuma yazma dersi okuyup/okumama, ailenin müzik ile ilgilenme durumu ve sınıf değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı belirtilmiştir.

Piyano alanında ise, Tufan ve Güdek (2008) tarafından bir ölçek geliştirilmiştir. Yapılan geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları ölçeğin, öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumlarını ölçmekte kullanılabilir, geçerli ve güvenilir bir araç olduğunu göstermiştir. Bu ölçek, Karabulut (2009) tarafından müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarını farklı değişkenler açısından incelemek amacıyla kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarının kararsızlık yönünde olduğu; bu tutumlarının cinsiyet, sınıf düzeyi, okulda yeteri kadar çalışma olanağı bulma, evinde piyanosu olma ve piyano dersi başarıları açısından anlamlı farklılıklar

gösterdiği vurgulanmaktadır. Konakçı (2010), aynı ölçeği bireysel çalgı dersi için uyarlamış ve öğrencilerin çalgılarına yönelik tutumlarının olumlu yönde olduğu belirlenmiştir. Buna ilaveten, öğrencilerin tutumlarının çaldıkları çalgının türü, öğretmenin ders işleyiş biçimi, öğretmenin akademik statüsü, öğrenim gördükleri okul ve günlük çalışma süreleri açısından anlamlı farklılıklar gösterdiği sonucuna ulaşmıştır. Gün (2007), Güzel Sanatlar Liselerinden ve genel liselerden mezun olan öğrencilerin, piyano dersine yönelik tutumlarını ölçmek amacı ile bir ölçek geliştirmiş ve çalışmasında kullanmıştır. Çalışmanın sonucunda iki grup arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Otacıoğlu (2005) ise Emir (2001) tarafından sosyal bilgiler dersi için geliştirilen ölçeği piyano dersi için uyarlamış ve öğrencilere uygulamış olduğu piyano öğretim modelinin öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumları üzerinde olumlu etkisinin bulunduğunu belirlemiştir.

Yıldırım (2009), keman çalmaya yönelik bir ölçek geliştirmiştir. Bununla birlikte, Kodaly yönteminin ilköğretim öğrencilerinin keman çalmaya ilişkin tutumları üzerinde olumlu etkisinin bulunduğunu belirlenmiştir.

Çevik (2010) tarafından, armoni dersine yönelik bir ölçek geliştirilmiştir. Ölçek, 20 maddeden ve üç boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin güvenilirliği ise, .86 bulunmuştur. Ölçeğin boyutları; armoni dersinin faydaları, armoni dersi ile ilgili sıkıntılar ve armoni dersini sevmek olarak belirlenmiştir.

Bu çalışmada, müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarının ne yönde olduğu ve tutumlarının belirli değişkenler açısından farklılık gösterip/göstermediğinin ortaya konması amaçlanmıştır. Piyano, geniş ses sınırının olması, akord probleminin olmaması, işitme becerilerinin kazandırılmasında kullanılması, ses alıştırmaları veya şarkılara eşlik yapabilmek için kullanılması yönleri ile önemli bir öğretmen çalgısıdır. Bu nedenle, müzik eğitimi anabilim dallarında öğretmen adaylarının piyano çalma becerilerini kazanması önemli görülmekte ve bu ders sekiz yarıyıl olarak okutulmaktadır. Şüphesiz ki, öğrencilerin derse yönelik tutumları ile akademik başarıları arasında karşılıklı bir ilişkinin olduğu bilinmektedir. Bunun yanı sıra bir dersteki akademik başarıları yüksek olan bir öğrencinin o derse yönelik tutumu da yüksektir. Ayrıca tutum, akademik başarının artmasında tetikleyici konumdadır (Canakay, 2007). Öğrencinin öğrenmeye ilişkin duyuşsal giriş özellikleri okuldaki başarısını ve daha sonra karşılaşacağı öğretim durumları karşısındaki tutumunu da etkilemektedir. Bir dersteki başarı ve başarısızlık, öğrencinin o derse karşı sahip olduğu duygunun niteliğini değiştirebilir (Aksu, 2005). Bu bağlamda, müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarının belirlenmesi öğrencilerin başarı ya da başarısızlık durumlarının değerlendirilmesi bakımından da önemli görülmektedir.

2. YÖNTEM

Araştırmada betimleme yöntemi kullanılmıştır. Betimleme yöntemi, verilen bir durumu aydınlatır ve olaylar arasındaki olası ilişkileri ortaya çıkarmaktadır. Bu yöntemde amaç, araştırılan durumu tanımlayıp açıklamaktır (Çepni, 2007).

2. 1. Çalışma evreni

Araştırmanın çalışma evrenini, Balıkesir Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören 93 öğrenci (47 bayan, 46 erkek) oluşturmaktadır.

2. 2. Veri toplama aracı

Araştırmada, veri toplama aracı olarak, müzik öğretmeni adayları hakkında bazı bilgileri elde etmek amacıyla “Kişisel bilgi formu” ve Tufan ve Güdek (2008) tarafından geliştirilen “Piyano dersine yönelik tutum ölçeği” kullanılmıştır.

Kişisel bilgi formunda öğretmen adaylarının cinsiyetlerini, sınıf düzeylerini, yaşlarını, önceden özel piyano dersleri alıp/almama durumlarını ve öğrencilerin alttan piyano derslerinin olup/olmama durumlarını içeren sorular yer almaktadır.

“Piyano dersine yönelik tutum ölçeği” ise, 18 maddesi olumlu olan, 12 maddesi olumsuz olan toplam 30 maddeden oluşmaktadır. 5’li Likert tipi olan ölçek, 5 (Kuvvetle Katılıyorum), 4, 3, 2, 1 (Asla Katılmam) şeklinde puanlanmıştır. Buna ilaveten, ölçek iki faktörden oluşmaktadır. “Hoşnutluk” faktöründe 18 madde, “değer” faktöründe” ise, 12 madde yer almaktadır. Ölçek bölümlerinin iki alt boyutu için güvenilirlik değerleri: .97 (hoşnutluk), .91 (değer)’dir. Araştırmacılar tarafından yapılan güvenilirlik çalışmasında iç tutarlılık katsayısı .97 olarak hesaplanmıştır. Yapılan bu araştırmada ise, ölçeğin güvenilirlik çalışması sonucu, iki alt boyut için güvenilirlik değerleri; .92 (hoşnutluk) ve .88 (değer) bulunmuştur. Ölçeğin Cronbach-Alpha iç tutarlılık katsayısı .86’dır.

Bu ölçekteki öğrencilerin toplam tutum puanları, her bir soruya verilen cevapların toplam puanın soru sayısına bölünmesi ile bulunmuştur. Benzer şekilde öğrencilerin her bir faktörden aldıkları tutum puanları her bir soruya verilen cevapların toplamının o faktördeki soru sayısına bölünmesi ile hesaplanmıştır. Dolayısıyla toplam tutum puanı ile her bir faktörden alınan tutum puanları 1 ile 5 puan arası değişmiştir. Yüksek puanlar yüksek tutumu göstermektedir.

2. 3. Verilerin çözümü

Ölçeğin uygulanması sonucu elde edilen veriler, SPSS 16.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumlarını ortaya çıkarabilmek amacı ile genel ve faktör bazında aritmetik ortalama, standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Buna ilaveten, belirtilen amaçlara cevap aranırken t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır.

3. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırılan değişkenlere ilişkin analiz sonuçları tabloleştirilmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 1. Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarına İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Boyut	N	\bar{X}	SS
Hoşnutluk Boyutu	93	2.95	.41
Değer Boyutu	93	3.23	1.01
Toplam Ölçek	93	2.55	.75

Tablo 1 incelendiğinde, öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumları zayıf düzey çıkmıştır ($\bar{X} = 2.55$, $SS = .75$). Faktör bazında incelendiği zaman, “değer” faktörü ($\bar{X} = 3.23$, $SS = 1.01$) orta düzey iken, “hoşnutluk” faktörü ise, ($\bar{X} = 2.95$, $SS = .41$) orta düzeye yakın çıkmıştır.

Tablo 2. Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre t- testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t	p
Bayan	47	3.06	.40	2.58	.00
Erkek	46	2.85	.39		

Öğrencilerin piyano dersine yönelik tutum puanları cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir ($t = 2.58$, $p < .05$). Aritmetik ortalamalara bakıldığında, bayanların tutum puanlarının ($\bar{X} = 3.06$, $S = .40$), erkeklere göre ($\bar{X} = 2.85$, $S = .39$) daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Tutum Faktörlerinin Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması

Ölçek Boyutları	Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t	p
Hoşnutluk Boyutu	Bayan	47	3.55	.94	3.22	.00
	Erkek	46	2.90	.98		
Değer Boyutu	Bayan	47	2.33	.69	-2.84	.00
	Erkek	46	2.76	.76		
Toplam	Bayan	47	3.06	.40	2.58	.00
	Erkek	46	2.85	.39		

Tablo 3’de, ölçeğin genel toplamında ve hoşnutluk ile değer boyutlarında, öğrencilerin piyano dersine yönelik tutum puanlarında cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Aritmetik ortalamaları dikkate alındığında, bu fark toplam puanda ($\bar{X} = 3.06$, $S = .40$) ve “hoşnutluk” boyutunda ($\bar{X} = 3.55$, $S = .94$) bayan öğrenciler lehine; “değer” boyutunda ise erkek öğrenciler ($\bar{X} = 2.76$, $S = .76$) lehine olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4. Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Sınıf Düzeylerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Sınıf	N	Sıra Ortalaması	sd	X^2	p
1	29	50.17			
2	23	40.20	3	2.47	.48
3	24	51.00			
4	17	45.15			

Öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumları, sınıf düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$X^2(3)=2.47$, $p>.05$]. Ancak, sınıfların sıra ortalamaları incelendiğinde, 3. sınıf öğrencilerin puanları ($\bar{X} = 51.00$) en yüksek iken, 2. sınıf öğrencilerin puanlarının ($\bar{X} = 40.20$) en düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Tutum Ölçeğindeki Faktörlerin Puanlarının Sınıf Düzeylerine Göre Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Boyut	Sınıf Düzeyi	N	\bar{X}	S	F	p
Hoşnutluk	1	29	3.29	.89	.37	.77
	2	23	3.08	.87		
	3	24	3.36	1.26		
	4	17	3.13	1.06		
Değer	1	29	2.60	.66	.07	.97
	2	23	2.51	.81		
	3	24	2.52	.91		
	4	17	2.54	.64		
Toplam	1	29	3.01	.38	.98	.40
	2	23	2.85	.31		
	3	24	3.02	.49		
	4	17	2.90	.41		

Tablo 5’te görüldüğü gibi, yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, ölçeğin boyutlarında ve toplam puanda sınıf düzeylerine göre öğrencilerin piyano dersine yönelik tutum puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Tablo 6. Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Yaşlarına Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Yaş	N	Sıra Ortalaması	sd	X^2	p
17-19 yaş	22	49.05	3	.40	.93
20-22 yaş	60	46.58			
23-25 yaş	9	43.44			
26 ve üzeri yaş	2	53.25			

Öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumları, yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$X^2(3)=.40$, $p>.05$]. Bununla birlikte, öğrencilerin yaşlarının sıra ortalamalarına bakıldığında, 26 ve üzeri öğrencilerin puanları ($\bar{X} = 53.25$) en yüksek; 23-25 yaş grubundaki öğrencilerin puanlarının ($\bar{X} = 43.44$) en düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Tutum Ölçeğindeki Faktörlerin Puanlarının Yaşlarına Göre Ortalama, Standart Sapma Değerleri ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Boyut	Yaş	N	\bar{X}	S	F	p
Hoşnutluk	17-19	22	3.25	.95	.26	.85
	20-22	60	3.26	1.08		
	23-25	9	2.94	.84		
	26 ve üzeri	2	3.33	.07		
Değer	17-19	22	2.64	.81	.73	.53
	20-22	60	2.47	.74		
	23-25	9	2.83	.77		
	26 ve üzeri	2	2.62	.29		
Toplam	17-19	22	3.00	.37	.20	.89
	20-22	60	2.94	.45		
	23-25	9	2.90	.28		
	26 ve üzeri	2	3.05	.07		

Araştırmada, öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumlarının, genel toplamda ve faktörler bazında anlamlı bir farklılık olup/olmadığını ortaya çıkarmak amacı ile tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Görülmektedir ki, bütün faktörlerde ve toplam puanda yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır (bk. Tablo 7).

Tablo 8. Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Önceden Özel Piyano Dersleri Alıp/Almama Durumlarına Göre t- testi Sonuçları

Özel ders	N	\bar{X}	S	t	p
Evet	12	3.20	.45	2.21	.02
Hayır	80	2.92	.39		

Tablo 8’de, öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumlarının önceden özel piyano dersleri alıp/almama durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yarattığı görülmektedir ($t=2.21$, $p<.05$). Önceden özel piyano dersi alan öğrencilerin tutumlarının ($\bar{X} = 3.20$, $S= .45$), önceden özel piyano dersi almayan öğrencilere göre ($\bar{X} = 2.92$, $S= .39$) daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 9. Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Tutum Faktörlerinin Önceden Özel Piyano Dersleri Alıp/Almama Durumlarına Göre Karşılaştırılması

Ölçek Boyutları	Özel Ders	N	\bar{X}	S	t	p
Hoşnutluk Boyutu	Evet	12	3.79	1.08	2.10	.03
	Hayır	81	3.14	.98		
Değer Boyutu	Evet	12	2.31	.70	-1.17	.24
	Hayır	81	2.58	.76		
Toplam	Evet	12	3.20	.45	2.21	.02
	Hayır	81	2.92	.39		

Tablo 9 incelendiğinde, ölçeğin hoşnutluk boyutunda ($t= 2.10$, $p<.05$), hem de toplam puanda ($t= 2.21$, $p<.05$) öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir. Bu fark, aritmetik ortalamalara bakıldığında, hem toplam puanda hem hoşnutluk boyutunda önceden özel piyano dersi alanlar lehinedir (bk. Tablo 9). Ancak, ölçeğin değer boyutu, öğrencilerin önceden özel piyano dersi

alıp/almama durumlarına göre piyano dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($t = -1.17, p > .05$).

Tablo 10. Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Alttan Piyano Derslerinin Olup/Olmama Durumuna Göre t-testi Sonuçları

Altan piyano dersi	N	\bar{X}	S	t	p
Evet	27	2.72	.41		
Hayır	66	3.05	.38	-3.69	.00

Öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumları, alttan piyano derslerinin olup/olmama durumlarına göre incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yaratmaktadır ($t = -3.69, p < .05$). Aritmetik ortalamalara bakıldığında bu farklılığın, alttan piyano dersi olmayanların lehine olduğu görülmektedir ($\bar{X} = 3.05, S = .38$)

Tablo 11. Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Tutum Faktörlerinin Alttan Piyano Dersi Olup/Olmama Durumuna Göre Karşılaştırılması

Ölçek Boyutları	Altan piyano dersi	N	\bar{X}	S	t	p
Hoşnutluk Boyutu	Evet	27	2.56	.97	-4.45	.00
	Hayır	66	3.50	.90		
Değer Boyutu	Evet	27	2.97	.73	3.63	.00
	Hayır	66	2.38	.70		
Toplam	Evet	27	2.72	.41	-3.69	.00
	Hayır	66	3.05	.38		

Tablo 11 incelendiğinde, ölçeğin hem hoşnutluk ve değer boyutlarında, hem de toplam puanda öğrencilerin piyano dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Aritmetik ortalamalara bakıldığında öğrencilerin tutumlarının, hem hoşnutluk boyutunda ($\bar{X} = 3.50, S = .90$) hem de toplam puanda ($\bar{X} = 3.05, S = .38$) alttan piyano dersi olmayanların lehine olduğu görülmektedir. Ayrıca, ölçeğin değer boyutunda, aritmetik

ortalamalar incelendiğinde, öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumları alttan piyano dersi olanların lehinedir ($\bar{X} = 2.97, S = .73$).

4. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada, müzik öğretmeni adaylarının piyano derslerine yönelik tutumlarının ne yönde olduğu ve bu tutumların bazı değişkenlere göre farklılık gösterip/göstermediği belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin ölçekten almış oldukları toplam tutum puanlarına göre, derse yönelik tutumlarının zayıf düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Ölçeğin, “değer” alt boyutunda tutum puanlarının orta düzey, “hoşnutluk” alt boyutunda ise, orta düzeye yakın olduğu belirlenmiştir. Karabulut (2009)’un çalışmasında ise müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumları toplam puanda kararsızlık yönünde; hoşnutluk alt boyutunda kararsız, değer alt boyutunda ise olumlu yönde olduğu görülmüştür. Derslere yönelik tutumu yüksek olan öğrencilerin öğrenmede istekli olup başarılarının yüksek olabileceği söylenebilir. Bununla birlikte, öğrenci derse ilişkin olumlu tutuma sahip ise, karşılık vermekten tatmin duyma, bir değeri olduğunu kabul etme, olumlu bir yönü bir değeri olduğu gibi kabullenme gibi pek çok davranışlar sergilemektedir (Özçelik, 1992). Yapılan bir çalışmada, öğrencilik yıllarında oluşan tutumların, tüm meslek yaşantılarını ve başarılarını etkileyebileceği ortaya çıkarılmıştır (Osborne, Simon & Collins, 2003). Bu bağlamda, öğrencilerin piyano dersine olan tutumlarını yüksek seviyelere çıkartabilmek amacı ile tutumlarını etkileyen olumsuz durumların ortaya çıkarılmasının önem taşıdığı düşünülmektedir.

Çalışmanın bir diğer bulgusu, cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, toplam puanda bayan öğrencilerin erkek öğrencilere göre piyano dersine yönelik daha olumlu tutumlar içerisinde olduğu ve puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunduğudır. Alt boyutlar incelendiğinde ise, bu farkın “hoşnutluk” boyutunda bayan öğrenciler lehine; “değer” boyutunda ise erkek öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar, Karabulut (2009)’un sonuçları ile benzerlik göstermekle birlikte, bayan öğrencilerin piyano dersine yönelik olarak erkek öğrencilerden daha olumlu tutum içerisinde olduklarını ortaya koymaktadır. Öğretmen adaylarının tutumlarının cinsiyetlerine göre farklılık gösterip/göstermediğinin ortaya çıkarılmasına yönelik yapılan çalışmaların sonuçları, bu çalışmadan elde edilen bulgularla paralellik gösterirken (Çelenk, 1988; Çakır vd., 2004; Oral, 2004; Gürbüz ve Kışoğlu, 2007; Bayhan, 2009); Erişen ve Çeliköz, (2003); Çakır vd., (2006); Kocaarslan (2009) ile Otacıoğlu (2010)’un bulgularıyla farklılık göstermektedir.

Öğrencilerin tutum puanlarının sınıf düzeylerine göre değişip/değişmediği incelendiğinde, sınıflar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı belirlenmiştir. Bununla birlikte, öğrencilerin sıra ortalamalarına bakıldığında, 3. sınıf öğrencilerin puanlarının en yüksek; 2. sınıf öğrencilerin puanlarının en düşük olduğu görülmektedir. Yapılan bazı çalışmalarda, öğretmen adaylarının tutumları ile sınıf düzeyleri arasında istatistiksel olarak önemli bir farklılığın olduğu ortaya çıkarılmıştır. Bu bulgu, yapılan çalışmanın bulguları ile farklılık göstermektedir (Köğce, Aydın ve Yıldız, 2010). Buna ilaveten, bu çalışmada, öğrencilerin tutumlarının eğitimleri süresince almış oldukları piyano dersine paralel olarak mesleğin gerektirdikleri özümsemeyi tam olarak kavrayamamış olabileceklerini ve piyanoyu ileriki meslek yaşantılarında sürekli faydalanabilecekleri önemli

bir öğretmen çalgısı olarak göremediklerini de düşündürmektedir. Karabulut (2009)'un çalışmasında ise 1. sınıfların olumlu bir tutuma sahip oldukları görülürken, 3. sınıfların kararsız bir tutum sergiledikleri görülmüştür.

Diğer bir bulgu, öğrencilerin yaşları dikkate alındığında, piyano dersine yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık bulunmamakta olduğudur. Bu bulgu, yapılan çalışmaların bulgularını destekler nitelik taşımaktadır (Otacıoğlu, 2010; Ünlü ve Karahan, 2010).

Öğrencilerin daha önceden özel piyano dersi alıp/almamalarının, piyano dersine yönelik tutumları üzerinde etkisinin olup/olmadığı incelendiğinde, toplam puanda ve hoşnutluk alt boyutunda öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumları arasında önceden özel piyano dersi alanlar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir. Daha önceden özel ders almanın, bir öğrencinin derse olan bakış açısını, ilgisini ve dersten hoşnut olma durumunu etkilemek açısından önem teşkil ettiği söylenebilir. Ancak, ölçeğin değer boyutu, öğrencilerin önceden özel piyano dersi alıp/almama durumları ile piyano dersine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırma kapsamında son olarak, öğrencilerin piyano dersi başarı durumlarına göre derse yönelik tutumlarının anlamlı farklılık gösterip/göstermediği incelenmiştir. Bu kapsamda, alttan piyano dersi olan öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumları, alt boyutlar ve toplam puanlar dikkate alındığında, alttan dersi olmayan öğrenciler ile aralarında anlamlı farklılık bulunduğu ortaya konmuştur. Bu farklılık hem hoşnutluk boyutunda hem de toplam puanda, alttan piyano dersi olmayanların lehinedir. Ölçeğin değer boyutunda, öğrencilerin piyano dersine yönelik tutum puanlarının, alttan piyano dersi olanların lehine olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar öğrencilerin derse yönelik tutumları ile ders başarıları arasındaki ilişkiyi destekler nitelikte olması bakımından önemli görülmektedir. Benzer şekilde yapılan bir çalışmada, piyano dersi başarı düzeyi yüksek olan öğrencilerin derse yönelik tutumlarının olumlu olduğu; başarı düzeyi düşük olan öğrencilerin tutumlarının ise kararsızlık barındırdığı ortaya çıkarılmıştır (Karabulut, 2009).

Sonuç olarak, 2006 yılında uygulanmaya başlanan lisans programı ile birlikte piyano eğitimi, müzik öğretmeni adaylarının sekiz yarıyıl boyunca devam ettikleri bir ders durumuna gelmiştir. Tutum ve başarı arasındaki ilişki göz önüne alındığında, öğrencilerin lisans öğrenimi boyunca devam eden piyano derslerine yönelik olarak olumlu tutum içerisinde olmaları, hem piyano dersi başarılarını olumlu yönde etkileyebilecek, hem de piyano becerileri ile ilişkili derslerde (müziksel işitme, solfej, armoni, eşlik çalma vb.) başarılarının artmasına yardımcı olacaktır. Ayrıca piyano, koro çalışmalarında ses açma alıştırmaları sırasında, çeşitli çalgılara veya koroya eşlik yapabilmeye, öğrencilere yeni bir şarkı öğretimi, çeşitli müziklerden örnekler dinletme veya müzik formlarını öğretme etkinliklerinde sıklıkla kullanılan bir öğretmen çalgısı olması nedeni ile öğretmen adaylarının mesleki yaşantılarında sıklıkla kullanabilecekleri bir çalgıdır. Bu nedenle, öğrencilerin piyano dersine yönelik olumlu tutum geliştirmeleri önem taşımaktadır. Buradan hareketle, araştırma sonuçları da göz önünde bulundurularak çeşitli öneriler geliştirilmiştir:

1. Öğrenciler lisans öğrenimleri boyunca piyano eğitimlerini genellikle aynı öğretim elemanı ile sürdürmektedir. Şüphesiz ki, öğretmen ile öğrenci arasındaki iletişim ve

öğretmenin öğrenciye yönelik tutumu öğrencinin derse yönelik tutumunu etkilemektedir. Bu nedenle, piyano öğretim elemanlarının öğrencilerine olan yaklaşımları ve alanlarındaki yeterlilikleri önem taşımaktadır. Bu konuda öğretim elemanları bilinçli davranmalıdır.

2. Öğrencilerin derse yönelik tutumlarını olumlu yönde etkileyebilecek ve geliştirebilecek faaliyetlere yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir.
3. Müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumları, farklı demografik özelliklerinin ortaya çıkarıldığı çalışmalarda değerlendirilebilir. Böylece, piyano dersinin, öğrencilerin kendi alanları açısından ne derece önemli olduğuna dikkat çekilebilir.
4. Öğrencileri, piyano dersine teşvik etmek amacı ile konserler ve seminerler düzenlenebilir.
5. Öğrencilerin piyano dersine olan tutumlarını yükseltmek için, bu konuda neler yapabileceklerini düşünmeleri sağlanabilir. Bununla birlikte, derse olan tutumlarını geliştirilebilmek adına nasıl bir piyano eğitiminin olmasına ilişkin görüşleri araştırılabilir.
6. Müzik öğretmeni adaylarının piyano dersine yönelik tutumlarını olumsuz etkileyen faktörlerin ortaya çıkarılmasına ilişkin araştırmalar gerçekleştirilebilir.
7. Diğer eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencileri içine alacak kapsamlı bir araştırma yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akyüzlür, F. (2007). *İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Becerilerini Geliştirmede Dramanın Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Aksu, H. (2005). *İlköğretimde Aktif Öğrenme Modeli İle Geometri Öğretiminin Başarıya, Kalıcılığa, Tutuma ve Geometrik Düşünme Düzeyine Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Arul, M. J. (2002). *Measurement of Attitudes*. <http://arulmj.net/atti2-a.html>
- Başaran, S. (2010). *Müzik Öğretmeni Adaylarının Sürekli Kaygı Düzeyleri, Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumları ve Öz-Yeterlik Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Bayhan, P. (2009). *İlköğretim Okulları Birinci Kademe Sınıf Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları ile İş Doyumları Arasındaki İlişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Bilen, S. (1995). *İşbirlikli Öğrenmenin Müzik Öğretimi ve Gündüsel Süreçler Üzerindeki Etkileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Canakay, E. (2007). *Aktif Öğrenmenin Müzik Teorisi Dersine İlişkin Akademik Başarı, Tutum, Özyeterlik Algısı ve Yüklemeler Üzerindeki Etkileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Çakır, Ö., Kan, A., ve Sünbül, Ö. (2006). *Öğretmenlik Meslek Bilgisi ve Tezsiz Yüksek*

- Lisans Programlarının Tutum ve Özyeterlik Açısından Değerlendirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (1), 36-47.
- Çelenk, S. (1988). *Eğitim Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Çepni, S. (2005). *Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş*. Trabzon: Nobel Yayın Dağıtım.
- Çevik, D. B. (2010). Armoni Dersine İlişkin Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi, *Milli Eğitim Dergisi*, Yayına kabul edildi (22.07.2010).
- Edwards, J. S., Edwards, M. C. (1971). Scale to Measure Attitudes Toward Music. *Journal of Research in Music Education*, 19 (2), 228–233.
- Emir, S. (2001). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yaratıcı Düşünmenin Erişmeye ve Kalıcılığa Etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Erişen, Y., ve Çeliköz, N. (2003). Öğretmen Adaylarının Genel Öğretmenlik Davranışları Açısından Kendilerine Yönelik Yeterlilik Algıları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1 (4), 427-439.
- Güdek, B. (2007). *Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. ve 4. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumlarının Öğrenciye Ait Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gün, N. (2007). *Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Derslerindeki Başarı Durumları ve Başarılarını Etkileyen Faktörler*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Gürbüz, H., Kışoğlu, M. (2007). *Tezsiz Yüksek Lisans Programına Devam Eden Fen-Edebiyat Ve Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları (Atatürk Üniversitesi Örneği)*. Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi, 9 (2), 71-83.
- İnan, E. (2010). *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Öğrencilerinin Müzik İlişkisi Okuma Yazma Dersi İle İlgili Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- İnceoğlu, M. (1993). *Tutum Algı İletişim*, Verso Yayıncılık, Ankara.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2005). *Yeni İnsan ve İnsanlar*. İstanbul: Evrim Yayıncılık.
- Karabulut, G. (2009). *Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. ve 3. sınıf Öğrencilerinin Piyano Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kocaarslan, B. (2009). *Genel Müzik Eğitimi Alan İlköğretim Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutum, Müzikal Özgüven ve Motivasyon Düzeylerinin Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kocabaş, A. (1995). *İşbirlikli Öğrenmenin Blokflüt Öğretimi ve Öğrenme Stratejileri Üzerindeki Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

- Konakçı, N. (2010). *Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Köğçe, D., Aydın, M. & Yıldız, C. (2010). Freshman and Senior Pre-service Mathematics Teachers' Attitudes Toward Teaching Profession, *The International Journal of Research in Teacher Education*, 2 (1), 2–18.
- Nacakçı, Z. (2006). *İlköğretim Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumları*. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, 26-28 Nisan 2006, Pamukkale Üniv. Eğt. Fak. Denizli.
- Osborne, J., Simon, S. & Collins, S. (2003). Attitudes Towards Science: A Review of the Literature and Its Implications. *International Journal of Science Education*, 25 (9), 1049-4079.
- Oral, B. (2004). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 15, 88-98.
- Otacıoğlu, S. G. (2005). *Müzik Öğretmenliği Piyanos Eğitimi Dersi İçin Bir Model Denemesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Otacıoğlu, S. G. (2007). *İlköğretim 5.6.7.Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 21, 134-139.
- Otacıoğlu, S. G. (2010). Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Deneyimi II Uygulama Dersine İlişkin Tutumları, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 81-90.
- Özçelik, D. A. (1992). *Eğitim Programları ve Öğretim*. Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Özmenteş, G. (2006). Müzik Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *İlköğretim Online*, 5 (1), 23-29.
- Özmenteş, S. (2007). *Çalgı Çalışma Sürecinde Özdüzenlemeli Öğrenme İle Duyuşsal Özellikler ve Performans Düzeyi İlişkileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Öztopalan, E. (2007). *İlköğretim Düzeyindeki Özel Okullar İle Devlet Okullarının 6, 7 ve 8. sınıf Öğrencilerinin Müzik dersine İlişkin Tutumları ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Phillips, S. L. (2003). *Contributing Factors to Music Attitude in Sixth, Seventh and Eighth Grade Students*, Non-published Doctoral Dissertation, Iowa.
- Rainey, V. J. (2002). *The Development of The Rainey Musical Attitude Scale, Using the Thurstone Scale as a Model, to Measure Attitudes of Music Educators and Principals Toward the Value of Music in the North Carolina Public School Curriculum*. Nonpublished Dissertation, The University of North Carolina.
- Saruhan, Ş. (2008). *Temel Eğitim II. Kademe Öğrencilerinin Müzik Dersine Karşı Tutumları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Shaw, C. N., Tomcala, M. (1976). A Music Attitude Scale for Use with Upper Elementary School Children, *Journal of Research in Music Education*, 24 (2), 73–80.
- Tufan, E. ve Güdek, B. (2008). Piyanos Dersi Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28 (1), 75-90.

- Ünlü, H., Karahan, B. G. (2010). Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Okul Deneyimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7 (2), 125-134.
- Yıldırım, K. (2009). *Kodaly Yönteminin İlköğretim Öğrencilerinin Keman Çalma Becerisi, Özyeterlik Algısı ve Keman Çalmaya İlişkin Tutumları Üzerindeki Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

EXTENDED ABSTRACT

An individual begins to interact with his environment right at the moment he was born. This results in socialization along with development of various personality features, attitude, etc. Attitude has a key location in this socialization process. The concept attitude has many definitions but Alport defines it as provided below. An attitude is a mental and neural state of readiness, organized through experience, exerting a directive or dynamic influence upon the individual's response to all objects and situations with which it is related (Alport, 1935:793).

Attitude helps an individual adapt to his environment and governs his behavior. So, examining attitude bears importance (Baysal, 1996). Attitude scales are used frequently in Music Education Fields in order to scale affective behavior of student. When the studies on general music education are viewed studies can be seen that evaluate primary school students' attitude towards music classes (Bilen, 1995; Kocabaş, 1995; Phillips, 2003; Özmenteş, 2006; Akyüzlür, 2007; Öztopalan, 2007; Saruhan, 2008; Kocaarslan, 2009). When it comes to vocational music education, attitude scales for pre-service music teachers' attitude towards being a teacher (Güdek, 2007; Başaran, 2010); or the education they received throughout their undergraduate education (Uçal, 2007); musical hearing (İnan, 2010); guitar (Kasar, 2006); violin (Yıldırı, 2009) individual instrument (Özmenteş, 2007; Konakçı, 2010) and piano (Otacıoğlu, 2005; Gün, 2007; Karabulut, 2009; Kurtuldu, 2010) and harmony classes (Çevik, 2010) were developed and studied. Music Education Students' attitude towards piano class, its direction and whether it changes based on specific variables were studied within this framework.

Descriptive method was used in this study. The universe of the study is made up of 93 undergraduate students of Balıkesir University Fine Arts Education Department (47 female students and 46 male students) "Personal identification form" and "attitude scale for piano class" devised by Tufan and Güdek were used in order to obtain some information on pre-service teachers. Personal identification form includes data such as gender, level, gender, whether they were tutored for piano, if they failed in piano class or not. Piano Class attitude scale has 18 positive statements and 12 negative statements in it which totals up to 30. The scale is type-5 Likert, 5 (Strongly Agree), 4, 3, 2, 1 (Never Agree). In addition, scale is made up of two factors. The factor "satisfaction" has 18 articles and "value factor" has 12 articles. Reliability values for two subsections of the scale are .97(satisfaction) and .91 (value). Researchers determined its reliability ratio as .97. As a result of reliability study it was found that reliability values for two subdimensions were: (satisfaction) .92 and (value) .88. Scale's Cronbach-Alpha consistency ratio is 0.86. Data that came out after the application of the scale were analyzed with t-test, one way variance analysis (ANOVA) and Kruskal Wallis test.

When points students got from the attitude scale that is made for piano classes are examined it is clear that students' attitude is at a weak level in comparison with total attitude scores. "Value" sub-dimension is medium level while "satisfaction" is close to medium level. Findings of study indicate that unlike men, ladies have a more positive attitude towards piano class in total scores and that there is statistically meaningful difference. When sub-dimensions are studied it is seen that sub-dimension "satisfaction" is in favor of female students while sub-dimension "value" is in favor of male students.

When the difference of attitude scores are compared based on different grades it is seen that there is no statistical difference between different grade students although mean scores of third year students are highest and second year students' scores are the lowest. On the other hand, there is no dependency on the age of students as no meaningful difference was found between student attitudes.

When the effect of being tutored for piano before or not is studied it is seen that there is a statistically meaningful difference of student attitudes towards piano which is in favor of the ones that were tutored previously and this findings were decided within the framework of total scores and sub-section "satisfaction" scores. Yet, scale's "value" size does not indicate any meaningful difference when their tutoring status and attitude scores for piano class are viewed.

Finally, the difference between their attitudes based on their success of piano class was studied in order to see if there is a meaningful difference or not. So, the difference between students taking the piano class second time who have failed previous year, their sub-scores and total scores and the students who passed it does indicate a statistically meaningful difference. This difference is in favor of the ones who were tutored before both within the framework "satisfaction" and total scores. When mean scores are studied in terms of "value" scores it becomes apparent that student attitude towards piano class is in favor of the students who failed it before.

When all these results are studied it becomes clear that general attitude towards piano class is weak but that female students have a more positive attitude. Age and grade does not have any effect on meaningful differences while having been tutored before and not having had failures in piano class result in a more positive attitude towards piano class. So, reasons for negative attitude towards piano class which is a 8-semester subject can be studied and students can be informed on how important it would be for them to use piano in their future jobs so that they can embrace it. Also, it should be noted that failure brings negative attitude along with it and class success should be elevated. In order to do that, throughout the undergraduate program's time information should be provided and student interest should be increased so that they can have a more positive attitude. However, a similar study on a larger and different study group could be much useful.